

 ULRICEHAMNS KOMMUN	Dokumentnamn:	
	Blodsmitta - hantering av tillbud	
	Berörd verksamhet:	
	Sektor Vårld	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Hygiengruppen/MAS	MAS	2016-05-01

Rutin vid stick- och skärskador

Hantering av tillbud med risk för blodsmitta

Stick- och skärskador utgör den största risken för överföring av blodsmitta i vården. Därför måste förebyggande arbete för att undvika sådana skador prioriteras. All personal skall känna till vilka riskmoment som finns, vilken teknik som skall tillämpas och vilka åtgärder som skall vidtas om ett tillbud eller en skada uppkommer.

Ulricehamns Kommun har gällande avtal med Infektionskliniken, SÄS som ombesörjer aktuella insatser.

Åtgärder vid stick-/ skada samt exponering av blod på slemhinna eller skadad hud:

- ✓ Desinfektera omedelbart. Använd rikligt med handdesinfektionsmedel.
- ✓ Vid stänk i munnen, ögonen eller på skadad hud såsom eksem, skölj med rikliga mängder koksalt, ögon dusch eller kranvatten.
- ✓ Kontakta **snarast** ansvarig sjuksköterska och enhetschef.
- ✓ Skriv arbetsskadeanmälan i Incidentrapporteringen.

Tjänstgörande Sjuksköterska gör en bedömning av lämplig insats.

Sjuksköterska/ undersköterska ska vara behjälplig med provtagning av berörda personer.

Patient med känd eller starkt misstänkt blodsmitta (HIV, Hepatit)

Kontakta infektionsmottagningen, SÄS

Dagtid, Tfn: 033-616 25 80 – för diskussion om handläggande.

Jourtid (då mottagningen är stängd) kontaktas Infektionsavdelningen för diskussion med jourhavande läkare. Tfn: 033-616 25 91

*(Läkemedelsbehandling med antiviral verkan mot HIV **skall** ges snarast inom 2 eller senast 24 timmar och postexponentiell vaccination mot hepatit B inom 24 timmar).*

Serumprov patient.

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Gult rör

Remissuppgift: "Stick- och skärskada" personal.

Märk remissen **akut** och ange telefonnummer för provsvar.

Svaret skall gå till patientens PAL på vårdcentralen.

Serumprov personal.

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Gult rör

Remissuppgift: *"Stick- och skärskada" personal.*

Märk remissen **akut** och ange telefonnummer för provsvar.

Svaret skall gå till infektionskliniken, SÄS.

Vid misstanke om blodsmitta skall provet direkt till sjukhus i TAXI, som berörd enhetschef bekostar.

Sjuksköterskan är behjälplig och **ringer mikrobiologen för kontroll** att provet kommit fram.

Patient utan känd blodsmitta**Kontakta infektionsmottagningen, SÄS**

Dagtid, Tfn: 033-616 25 80 – för diskussion om handläggande.

Jourtid (då mottagningen är stängd) kontaktas Infektionsavdelningen för diskussion med jourhavande läkare. Tfn: 033-616 25 91

Serumprov patient.

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Gult rör

Remissuppgift: *"Stick- och skärskada" personal.*

Märk remissen **akut** och ange telefonnummer för provsvar.

Svaret skall gå till patientens PAL på vårdcentralen.

Serumprov personal.**Kan ombesörjas nästkommande vardag.**

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Gult rör

Remissuppgift: *"Stick- och skärskada" personal.*

Skriv avsändare. **Svaret skall gå till Infektions - mottagningen, SÄS.**

Blodsmittorisk utan identifierbar källa (t.ex. kanyl från okänd patient)**Kontakta infektionsmottagningen, SÄS**

Dagtid, Tfn: 033-616 25 80 – för diskussion om handläggande.

Jourtid (då mottagningen är stängd) kontaktas Infektionsavdelningen för diskussion med jourhavande läkare. Tfn: 033-616 25 91

Serumprov personal.

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Gult rör

Remissuppgift: *"Stick- och skärskada" personal.*

Skriv avsändare. **Svaret skall gå till Infektionsmottagningen, SÄS.**

Efter tre månader nytt serumprov personal.

Remiss: Klinisk Mikrobiologi. Remissuppgift: *"Stick- och skärskada" personal.*

Uppföljningsprov - personal.

Skriv avsändare. **Svaret skall gå till Infektions-mottagningen, SÄS.**

Ansvar för närmaste chef

- ✓ Handlägger ärendet och ansvarar för att arbetsskadeanmälan sker. e vid behov sjuksköterskan om hjälp.
- ✓ Var uppmärksam på att koppla ihop provsvaren på patient och personal för eventuell smittspårning.
- ✓ Patientblod positivt för blodsmitta föranleder remiss till infektionskonsult.
- ✓ Patientprov negativt för blodsmitta innebär att ärendet avslutas.
- ✓ Nytt personalprov inom tre månader, se ovan. Ärendet kan inte avslutas förrän efter tre månader.
- ✓ Dagtid transporteras provet till laboratoriet på vårdcentralen, Ulricehamn.
- ✓ Jourtid transporteras provet till mikrobiologen, SÄS.
- ✓ Varje stick- och skärskada skall rapporteras, anmälas, utredas och följas upp.

Hur arbeta för att undvika tillbud och skador

Provtagning blod

- Stressa inte. Arbeta lugnt och organisera arbetet.
- Var försiktig vid all kontakt med blod och blodtillblandade kroppsvätskor.
- Tillämpa alltid basala hygienrutiner.
- Stick med handskar. Användning av handskar minskar risken för blodsmitta vid stick- och skärskador eftersom handsken ” torkar av ” en större eller mindre mängd av det blod som finns på utsidan av det stickande eller skärande föremålet.
- Sitt bekvämt vid provtagningen och se till att du har bra belysning.
- Ha alltid den punktionssäkra behållaren med dig och nära dig. Lägg kanylen direkt i burken.

Sätt aldrig tillbaka skyddshylsan på kanylen.

Injektionsgivning

- Vid insulingivning med penna används stickskyddad kanyl.
- Vid injektion av antikoagulantia, där nål inte kan tas bort, skall hela sprutan och nålen kasseras direkt efter given injektion.

Sätt aldrig tillbaka skyddshylsan på kanylen.

Mer information finns på:

<http://www.vardhandboken.se/Texter/Stick--och-skarskador-samt-exponering-medriskfor-blodburen-smitta-hos-personal/Forebyggande-rutiner/>

Dokumentnamn	Förvaringsplats	Ansvar	Arkiveringstid/gallring
Blodsmitta - tillbud	Styrdokument för hälsooch sjukvård	MAS Hygiengruppen	Uppdateras årligen
Tillbudsrapport	Incidentrapporteringen	Enhetschefer Välfärd	
Journalanteckning	Treserva journalsystem	Leg.personal Handläggare	10 år

